

stížnost za to, že není správné, jestli žal. úřad při výpočtu požitků st-lčíných při první složce, totiž roční odměně, vycházel z částky 10.212 Kč a nikoli jen z částky 8.510 Kč.

Tato námitka stížnosti je však mylná. Jak již svrchu uvedeno, stanovena je v odst. 3 § 4 zák. č. 26/29 zásada, že pevné požitky jest stanoviti částkou vypočtenou po celý rok. Že tato složka je pevným požitkem není vůbec popíráno a právem by popíráno býti nemohlo. Ale pak žal. úřad právem ve smyslu první věty odst. 3 § 4 zák. č. 26/29 nepřihlédl k tomu, že st-lce tyto pevné požitky fakticky nebyly vypláceny po celý rok, nýbrž jen po 10 měsících a stanovil ji částkou vypočtenou pro celý rok, t. j. $851 \text{ Kč} \times 12 = 10.212 \text{ Kč}$. Po té stránce je tedy stížnost bezdůvodná.

Stížnost obrací se však také proti výpočtu druhé složky, totiž proti 20% přídavku, který st-lce podle § 3 odst. 5 zák. č. 104/26 příslušel. Stížnost tvrdí, že žal. úřad neprávem vypočítává jej z 10.212 Kč, ježto st-lce přísluší jen částka, rovnající se 20% celkové odměny, kterou jako výpomocná učitelka obdržela za svoje nepřetržité působení. Za to, ježto mohlo trvati a trvalo 10 měsíců, mohla obdržeti jen 8.510 Kč; 20% z 8.510 Kč je pouze 1.702 Kč a nikoli 2.042 Kč, jak je počítá žal. úřad.

V tom je dáti stížnosti za pravdu, neboť zákon č. 104/26 skutečně stanoví, že oněch 20% vypočítává se z odměny, kterou výpomocný učitel obdržel za svoje poslední nepřetržité působení, tedy z toho, co mu za dobu tu fakticky bylo vyplaceno, nikoli z toho, co mu v dekretu jako roční služné bylo přirčeno. Zahrnul-li tedy žal. úřad do služebních požitků st-lčíných místo 1.702 Kč, na něž jediné podle § 3 odst. 5 zák. č. 104/26 mohla míti nárok, 2.042 Kč, není to ve shodě se zákonem. Ježto pak souhrn obou složek (odměny) 10.212 Kč a 1.702 Kč (20% přídavku) činí jen 11.914 Kč, je zřejmo, že zařazení do V. třídy, jež podle § 4 odst. 1 zák. č. 26/29 předpokládá služební požitky nad 12.000 Kč, je nezákonné.

Č. 11.180.

Církevní věci. — Řízení před nss-em (Slovensko):
I. * Řím.-kat. biskup na Slov. je legitimován stěžovati si k nss-u do rozhodnutí referátu min. škol. v Bratislavě, jímž byl odepřen souhlas s ustanovením duchovního ve veřejné duchovní správě. — II. Nedostatek státního občanství a »důvody politické« jako důvod pro neudělení souhlasu státní správy s ustanovením duchovního.

(Nález ze dne 28. března 1934 č. 5267.)

V ě c: Dr. Pavel J. v T. proti referátu ministerstva školství a národní osvěty o souhlas státní správy kultové s ustanovením duchovního ve veřejné duchovní správě a o kongruu.

V ý r o k: Stížnost, pokud brojí proti odepření kongruy, odmítá se pro nepřípustnost; pokud jde o nesouhlas s ustanovením duchovního, se nař. rozhodnutí zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Nař. výnos zaslán byl zem. úřadu v Bratislavě a měl tento obsah: »V souvislosti se zprávou z 28. srpna 1930 (podle níž zem. úřad v Bratislavě nedoporučoval ustanovení Ondřeje H. ve veř. duchovní správě na Slov.), sděluji, že zdejší úřad svými výnosy ze 13. ledna 1927 (zaslaný biskupskému ordinariátu ve Spiš. Podhradí) a 9. prosince 1927 (zaslaný biskupskému ordinariátu v Trnavě), nevzal na vědomí ustanovení Ondřeje H. v duchovní správě na území Slovenska. Vl. nař. č. 124/1928 Sb., § 4 odst. 1 klade za podmínku přiznání kongruy i to, že ustanovení příslušného duchovního nestalo se proti vůli státní správy kultové. Uvedené výnosy zdůrazňují výslovně, že státní správa kultová nemůže vzíti na vědomí ustanovení Ondřeje H. v duchovní správě na území republiky. Z toho důvodu nepovažuje zdejší úřad za potřebné, aby toto stanovisko zdůrazňoval opětně při případných dalších přiděleních uvedeného duchovního v duchovní správě na území republiky. Připojené přílohy vracím k dalšímu opatření.«

Opis tohoto výnosu žal. úřadu zaslal zem. úřad v Bratislavě biskupskému ordinariátu v Trnavě k jeho oznámení ze 4. července 1930 přípisem z 11. listopadu 1930 tohoto znění: »Ustanovení uvedeného duchovního ve veřejné duchovní správě na Slov. zdejší úřad nemůže vzíti na vědomí, ježto ustanovení jmenovaného ve veřejné správě se stalo proti vůli státní správy kultové. Opis výnosu referátu min. škol. z 19. října 1930 se současně zasílá. Zároveň se žádá, aby připojené 4 doklady byly uvedenému duchovnímu doručeny.«

Zkoumaje především předpoklad své kogniční činnosti, uvažoval nss takto:

Jak z obsahu stížnosti plyne, jest tato namířena toliko proti výnosu žal. úřadu z 19. října 1930. Nenapadá tudíž jinak výnos zem. úřadu z 11. listopadu 1930, jímž doručen byl st-li nař. výnos a odpadá proto pro nss nutnost zkoumati onen výnos zem. úřadu jak po stránce formální, tak i věcné a to i s hlediska předpokladu kogniční činnosti nss-u.

Z citace přípisu biskupského ordinariátu ze 4. července 1930 ve výnosu zem. úřadu z 11. listopadu 1930 plyne, že tento výnos chtěl býti odpovědí, resp. vyřízením cit. podání st-lova, jímž bylo církevní vrchností zem. úřadu sděleno, že duchovní Ondřej H. byl ustanoven od 1. července 1930 správcem fary v L. Byl proto s hlediska st-lova i nař. výnos vyřízením oznámení biskupa trnavského ze 4. července 1930, učiněného zem. úřadu, a mohl tudíž st-l právem se domnívati, že nař. výnosem neběře žal. úřad na vědomí ustanovení jmenovaného duchovním správcem fary v L.

Ze spisů se pak podává, že nař. výnos zaslán byl žal. úřadem zem. úřadu v Bratislavě ke zprávě tohoto úřadu z 28. srpna 1930, jímž sděleno žal. úřadu, že ustanovení Ondřeje H. ve veřejné duchovní správě na Slov. se nedoporučuje vzhledem k jeho dřívější státu nepříznivé

činnosti. Jeví se proto s hlediska úřadu nař. výnos vyjádřením vůle žal. úřadu, resp. jeho stanoviska (bez ohledu jakého) k ustanovení jmenovaného duchovního v duchovní správě a sice nejen na faře v L., ale podle svého obsahu, i pokud jde o ustanovení na faře v M. (byť i oznámení o těchto ustanoveních stala se u zem. úřadu) a konečně i ustanovení na faře v B., a to i pokud jde o nové podání biskupa trnavského z 23. prosince 1927, o němž bude ještě níže řeč.

I když pak nař. výnos adresován jest pouze zem. úřadu a to tomuto zřejmě jen jako v I. instanci příslušnému s hlediska přiznání doplňku kongruového, zůstává, byv doručen st-li, i vůči tomuto projevem vůle žal. úřadu s hlediska souhlasu, či nesouhlasu s ustanovením duchovního ve veřejné duchovní správě, oznámeným církevní vrchnosti úřadem státní správy kultové.

S tohoto hlediska nutno pak zásadně přiznati legitimaci ke stížnosti i řím.-kat. biskupu, duchovního ustanovivšímu, neboť nelze neuznati, že biskup jako nejvyšší představitel církve ve své diecési má nejen s hlediska církevního povinnost, ale i s hlediska státního netoliko faktický, ale i právní zájem na tom, aby duchovní jím rite ustanovený a jinak — podle názoru biskupova — vyhovující i všem podmínkám, daným státními zákony, byl i státní správou kultovou uznán též pro obor této správy za řádně ustanoveného a aby souhlas k tomu byl udělen. Nezbytný důsledek toho ovšem pak je, aby úřad, odpíraje svůj souhlas, uvedl řádně důvody svého stanoviska, aby biskupovi nebyla obrana jeho práv znemožněna.

Uvedené zásadní přiznání legitimace řím.-kat. biskupovi na Slov. jest však neodvislé od důsledků onoho projevu souhlasu či nesouhlasu s hlediska případných nároků duchovního na doplňky kongruové, k jejichž hájení ovšem biskup není povolán, jak nss konstantně judikuje (srov. Boh. A 10.745/33, 10.977/34 a j.).

Z toho, co bylo uvedeno, však již plyne, že pokud by stížnost brojila proti nař. rozhodnutí s hlediska odepření kongruy (t. j. s hlediska § 4 nař. č. 124/28 Sb.), byla by již ze zmíněných důvodů nepřipustnou a nutno ji jako takovou odmítnouti.

Pokud pak jde o pouhý projev souhlasu s ustanovením jmenovaného duchovním ve veřejné duchovní správě, odvolává se tu žal. úřad na své výnosy ze 13. ledna 1927 a z 9. prosince 1927, jimiž nebylo vzato již dříve na vědomí ustanovení Ondřeje H. v duchovní správě na území republiky a dodává, že nepovažuje za potřebné, aby stanovisko to opakoval při případných dalších přiděleních jmenovaného duchovního v duchovní správě na území republiky. Žal. úřad odmítá tudíž vydati zde nové rozhodnutí, poněvadž otázka tato byla již jednou rozhodnuta. Vychází při tom patrně z názoru, že pravoplatné odepření souhlasu jednou vyslovené, platí i pro všechna další přidělení duchovního a odvolává se proto na rem judicatum danou jeho výnosy ze 13. ledna 1927 a 9. prosince 1927.

Pokud jde o výnos ze 13. ledna 1927, týkal se tento pouhého dotazu spišského biskupa, zda by žal. úřad nic nenamítal proti umístění Ondřeje H., dosud v Polsku se zdržujícího, ve spišské diecési. Šlo tu

tedy o jinou diecési, kde k ustanovení duchovního církevní vrchnosti vůbec ještě nedošlo a nad to nebyl výnos ten a tudíž ani jeho důvody stěžujícím si biskupu z jiné diecése vůbec doručen. Nebylo by tudíž možno po této stránce odvolávat se na výnos shora uvedený.

Zbýval by pak jen výnos z 9. prosince 1927, jímž žal. úřad odepřel souhlas s ustanovením Ondřeje H. správcem fary na B. v diecési trnavské. Své stanovisko odůvodnil žal. úřad ve výnosu tom tak, že »mimo jiných politických a ordinariátu známých důvodů« jmenovaný duchovní není podle smlouvy mezi Čsl. a Polskem (č. 56/26 Sb.) čsl. státním občanem, nežádal o přiznání takového občanství, neoptoval a i lhůtu k tomu stanovenou promeškal a jest polským státním občanem. Zároveň sděleno, že z těchž důvodů nebyl Ondřej H. ustanoven ve správě spišské diecése. Z uvedeného jest patrné, že byly zde dva důvody: jednak důvody politické (jež však v rozhodnutí vůbec nebyly uvedeny), jednak nedostatek státního občanství u duchovního.

Oproti tomu dlužno konstatovati, že biskup trnavský sice nepoužil zde cesty stížnosti na nss, předložil však přípisem z 23. prosince 1927 žal. úřadu doklady o tom, že jmenovaný duchovní jest čsl. státním občanem a že žádné trestní řízení nebylo proti němu vedeno. Chtěje tak zřejmě vyvrátiti oba důvody, na nichž bylo jedině odepření souhlasu založeno, žádal biskup znovu, aby ustanovení duchovního bylo vzato na vědomí. S hlediska tohoto nového podání nelze se ovšem odvolávat na rem judicatum, danou výnosem z 9. prosince 1927, resp. na důvody tohoto výnosu, poněvadž u tohoto nového podání st-lovu, resp. jeho žádosti z 23. prosince 1927 šlo při nejmenším o jiný stav skutkový, jímž měly býti důvody, o něž se žal. úřad původně opřel, zcela vyvráceny. Ale pak bylo nutno již z tohoto důvodu zrušiti nař. rozhodnutí podle § 7 zák. o ss, aniž bylo možno stížností se blíže zabývat.

Č. 11.181.

Církevní věci. — Jazykové právo (Slovensko):
* **Podmínkou nároku duchovního na kongruu podle zák. č. 122/26 Sb. je na Slov. také znalost státního jazyka.**

(Nález ze dne 28. března 1934 č. 5268.)

Věc: Jan P. ve V. proti referátu ministerstva školství a národní osvěty v Bratislavě o kongruální požitky.

Výrok: Nař. rozhodnutí, pokud se týkají zápočtu doby pro vyměření kongruy, se zrušují pro vadnost řízení; jinak se obě stížnosti zamítají pro bezdůvodnost.

Důvody: I. Výměrem z 25. srpna 1930 upravil zem. úřad v Bratislavě na základě § 3 zák. z 25. července 1926 č. 122 Sb., pokud se týče na základě § 169 vl. nař. ze 17. července 1928 č. 124 Sb. včas podanou fassi st-lovu a stanovil po předchozím šetření a příslušných